13:00-15:00 fredagen den 21 november 2025

Vi spelar in!

Utbildning i kommunal energiplanering del 4/4

Region Halland

EnergiNav Halland

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

13:00-15:00 fredagen den 21 november 2025

Utbildning i kommunal energiplanering hösten 2025

En utbildning i fyra delar

9 okt Del 1. Introduktion till energisystemet i ett halländskt perspektiv

22 okt Del 2. Ett energisystem i förändring – vad innebär det för framtiden?

13 nov Del 3. Robust energisystem och energiberedskap

21 nov Del 4. Kommunal energiplanering i praktiken

Region Halland

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

13:00-15:00 fredagen den 21 november 2025

Del 4.
Kommunal energiplanering i praktiken

13:05 **Energiplanering och varför kommunen ska arbeta med det**
Kristian Schoning, Energimyndigheten

13:30 **Energitillsyn – ett kraftfullt verktyg för energiomställningen**
Anna Torshög, Energikontor Syd

13:45 **Bensträckare**

13:55 **Vägledning för kommunal energiplanering**
Anders Schweitz, Energimyndigheten

14:15 **Reflexion i smågrupper**

14:30 **Återsamling**

14:35 **Vägledning för miljöbedömning av energiplaner**
Malin Karlsson, Energimyndigheten

14:50 **Avslutande reflexioner**

Region Halland

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Vägledning för kommunal energiplanering

Utbildning i kommunal energiplanering, 21 november

Energimyndigheten

Energiplanering

Energiplanering är ett verktyg för kommunen att strategiskt påverka utvecklingen och vara med och leda utvecklingen inom energiomställningen

Sveriges energisystem – en översikt +
Framtidens energisystem +
Nuläget i energisystemet +
Styrmedel för elproduktion +
Elproduktion +
Samhällsbyggnad och energiplanering –
Vägledning för kommunal energiplanering –
Att energiplanera +
Att ta fram en energiplan +
Energisystemet +
Åtgärder och insatser +
Mål inom klimat, miljö och energi
Goda exempel och tips
Framtida elbehov i ditt län
Projekt inom energiplanering
Samverkan för hållbara städer och samhällen
Tillstånd och prövning +
Energigemenskaper för ett robust energisystem

Vägledning för kommunal energiplanering

Hur möter vi framtidens elbehov? Genom energiplanering kan vi stärka det lokala näringslivet, öka försörjningstryggheten och minska vår klimatpåverkan.

Det är många delar att tänka på när vi ska planera för ett samhälle med en förändrad energianvändning, främst i form av ett ökat elbehov. Vi behöver även ta hänsyn till att oförutsedda händelser snabbt kan ge stor påverkan på samhället och energisystemet.

Den här vägledningen är tänkt att vara ett stöd för dig som jobbar med samhällsplanering och energi- och klimatfrågor på kommunal nivå, och syftar till att stärka den lokala energiplaneringen. Varje kommun är unik och arbetet med energiplanering behöver alltid utgå från lokala förutsättningar och behov.

Använd vår mall för kommunal energiplan

Beräkna framtida efterfrågan på el i ditt län

Lyssna på vårt poddavsnitt om energiplanering

I det här avsnittet gästas podden av Michelle Tun von Gyllenpalm, energiexpert på Svenskt Näringsliv, Fredrik Svartengren, enhetschef på Energimyndigheten, och Magnus Fredricson, strateg för hållbar samhällsutveckling på Skaraborgs kommunalförbund.

Lyssna på Avsnitt 12: Så kan energiplanering stärka Sveriges konkurrenskraft

Att energiplanera

Energiplanering är avgörande för omställningen till ett hållbart energisystem. Så jobbar ni med lokal energiplanering i en tid av förändring.

Gör en energiplan

Hur tar man fram en energiplan? Ta del av tips på arbetssätt, organisation och vad som behöver finnas med i kommunens energiplan.

Energisystemet

Lär dig om olika delar av energisystemet och hur din kommun kan arbeta med planering för att bidra till energiomställningen.

Tips på åtgärder

Det är viktigt att energiplanen har en tydlig handlingsplan med åtgärder. Vi har tagit fram en lista med tips på konkreta åtgärder.

Mål inom klimat, miljö och energi

Kommunens energiplanering och målsättningar behöver förhålla sig till globala, nationella och regionala mål inom klimat, miljö och energi

Goda exempel och tips

Hur gör andra? Vi har samlat inspirerande exempel från andra kommuner och aktörer. Här finns även tips på länkar till mer information

Energimyndigheten

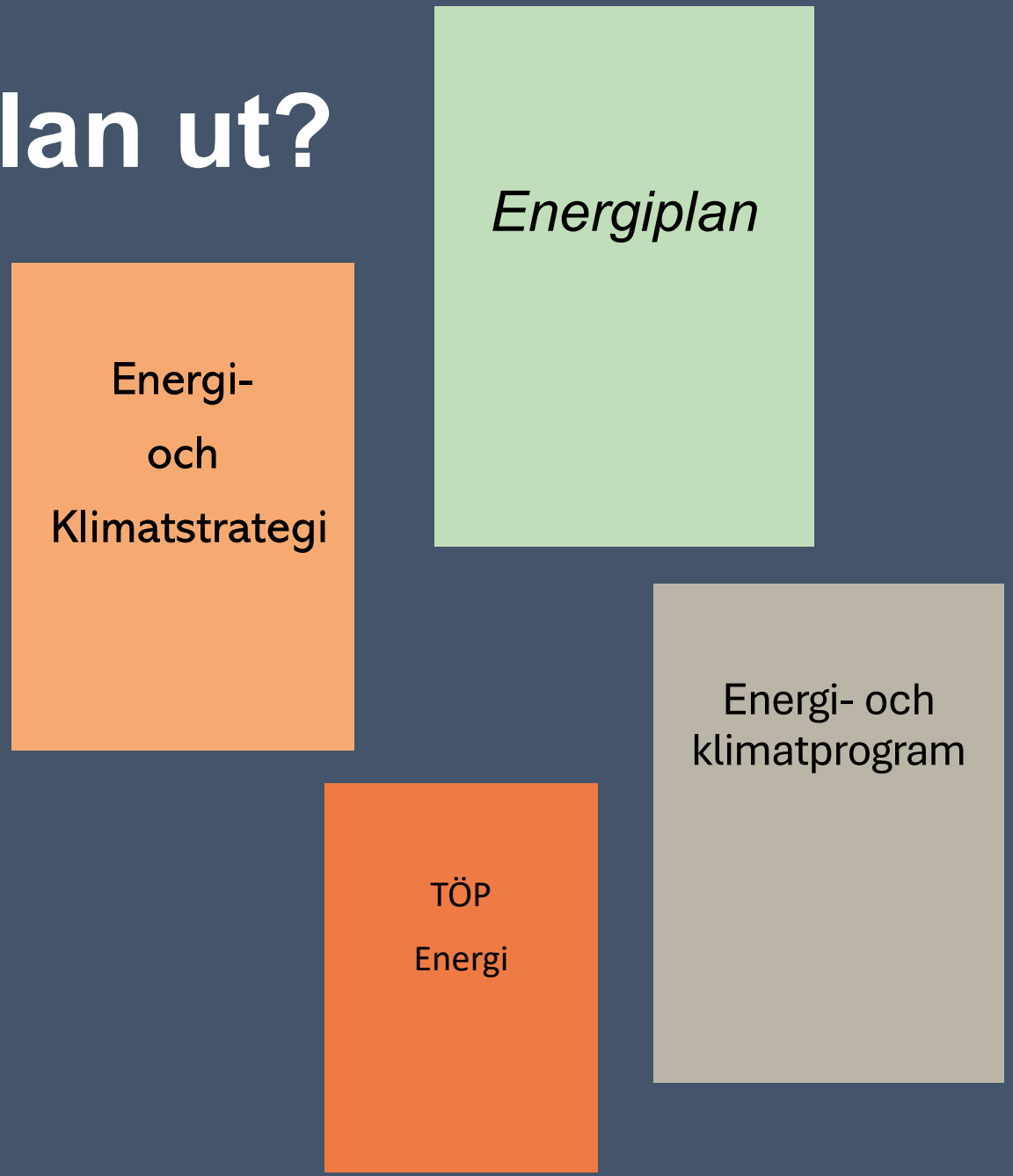
Vägen till en energiplan

Uppdraget – förankrat i kommunens utvecklingsvägar samt i mål och visioner relevanta för energiområdet

Hur ser en energiplan ut?

- Bidra till att genomföra energiomställningen – konkreta åtgärder, handlingsplan
- Utgå ifrån lagen om kommunal energiplanering och mål för energi, klimat och miljö
- Fokus på energiförsörjning

Energimyndigheten

Säkra blandade kompetenser

Kompetenser inom:

- energistrategiskt arbete och energirådgivning
- samhällsplanering/planhandläggning
- miljö och klimat
- miljötillsyn
- näringslivsutveckling
- trafikfrågor och hållbart resande
- totalförsvar
- beteendeförändringar
- kommunikation
- teknisk infrastruktur

Uppföljning

- Bestäm tidigt i processen hur mål och åtgärder i energiplanen ska följas upp
- Tydliggör vilka som är ansvariga för uppföljning av hela eller delar av energiplanen
- Uppföljning bör göras årligen och redovisas i miljöbokslut eller årsredovisning

Nuläge

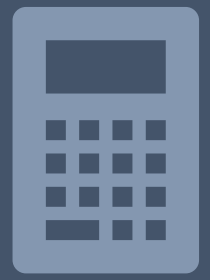
Att beskriva, tolka och förstå. Grundläggande frågor:

- Var kommer energin ifrån som används i kommunen?
- Hur distribueras energin och hur når den användarna?
- Hur används energin och av vilka?

Andra relevanta parametrar:

- Lokalnätens abonnerade effekt och effektprofiler
- Generell utveckling i samhället, till exempel vad gäller befolkningsantal, nya bostadsområden, andel elektrifierade fordon
- Industrins utveckling, nya etableringar, omställning och expansion

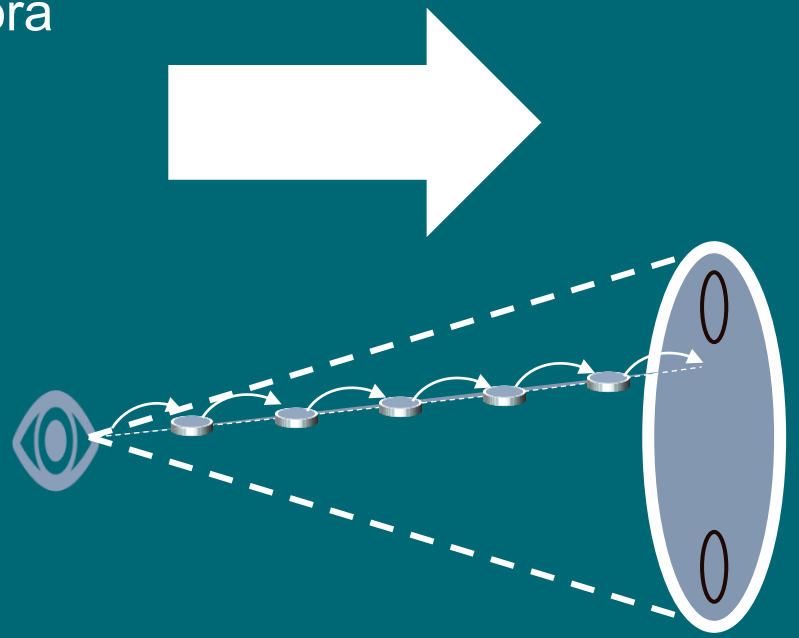
Framtid

Beskriv, tolka och förstå framtiden

- Utvecklingsvägar för kommunen - regionen
- Hot och risker
- Konsekvenser av att inte göra åtgärder

Relatera framtiden till nuläget

- Behov
- Möjligheter
- Förflyttningar

Energimyndigheten

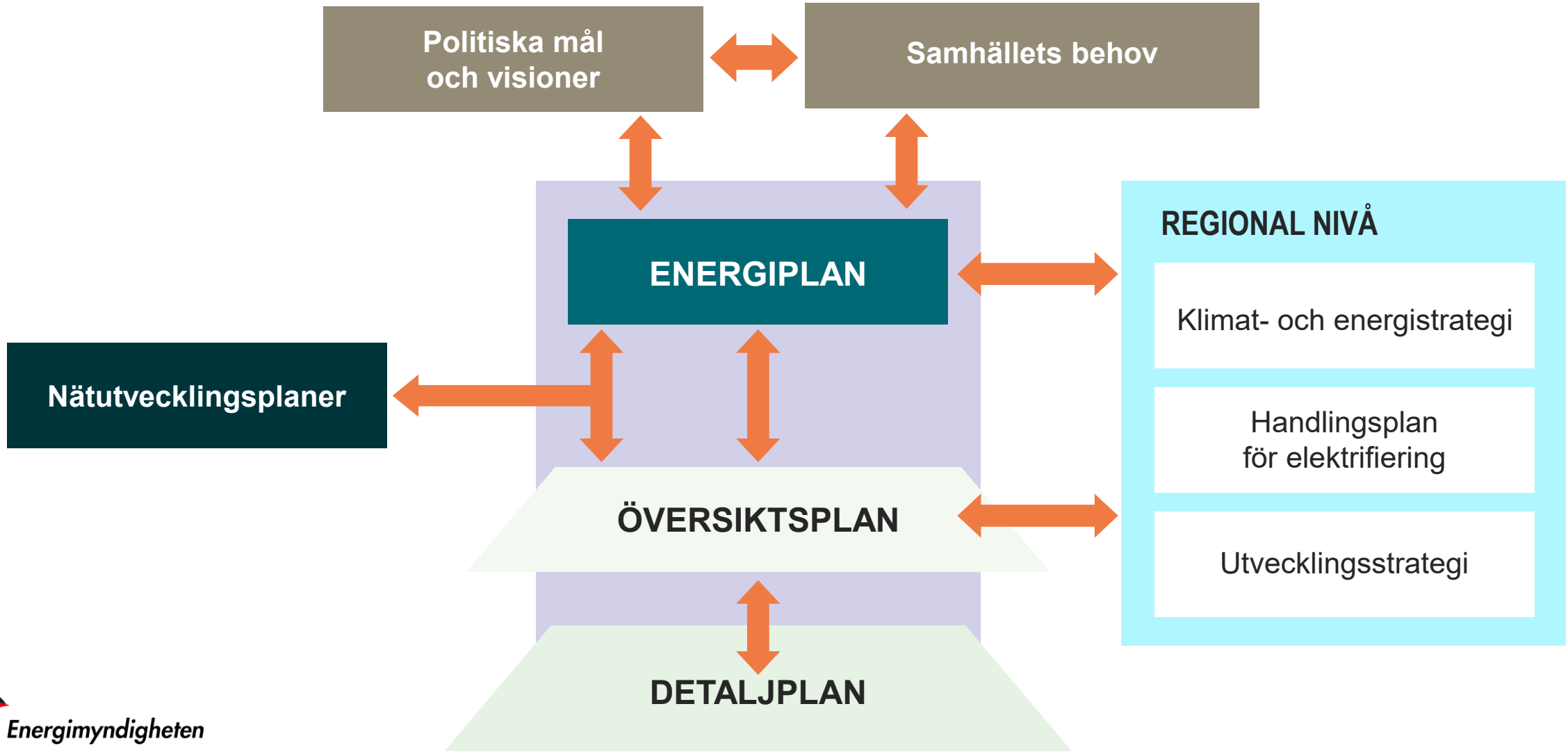
Koppling mellan energi-planering och fysisk planering

Behoven av ny elinfrastruktur innebär att mark- och vattenområden tas i anspråk. Dessa behov behöver synliggöras.

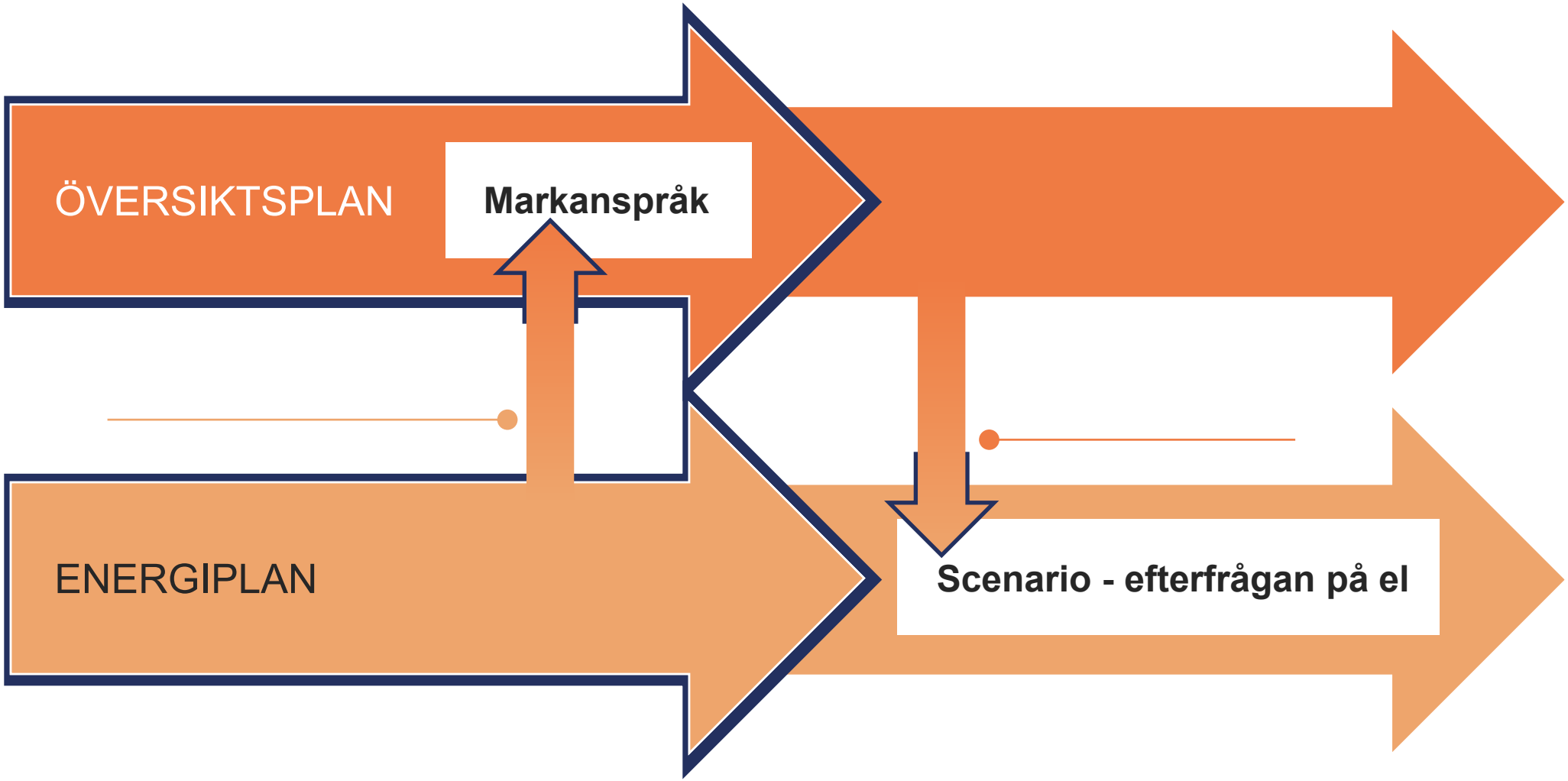
Energimyndigheten

Energiplaneringens sammanhang

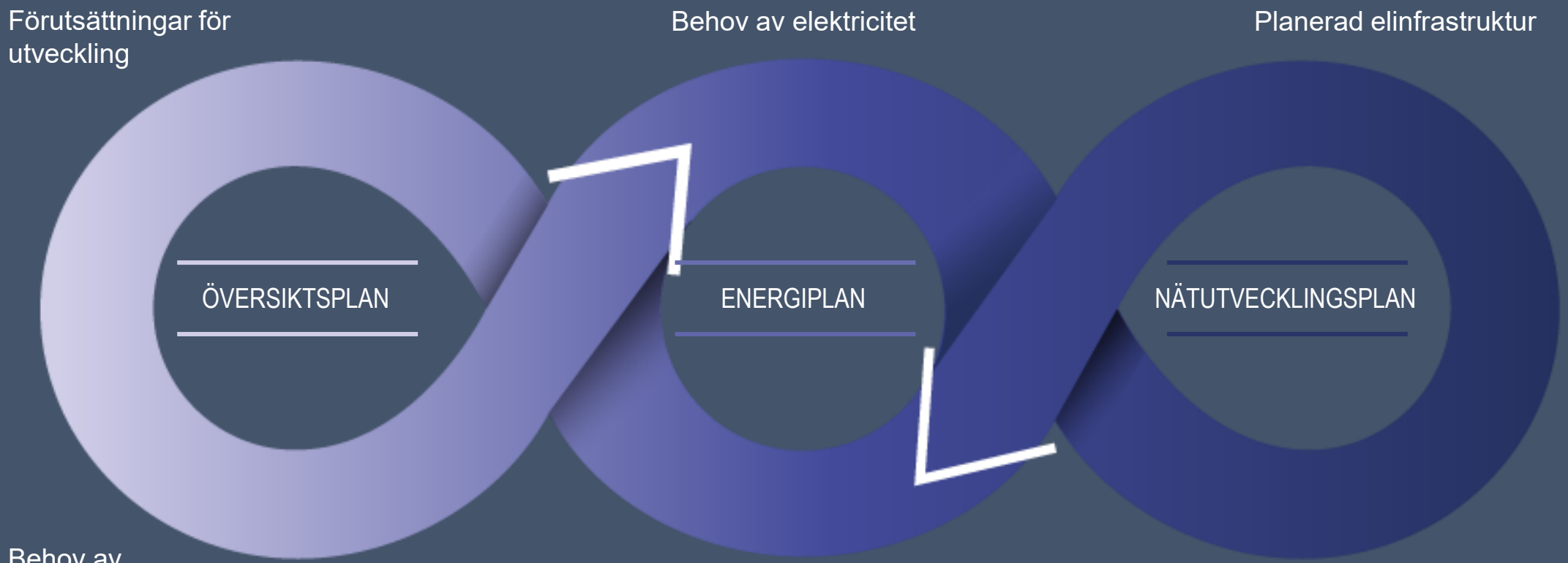
Energimyndigheten

Exempel på samspel

Energimyndigheten

Växelverkan

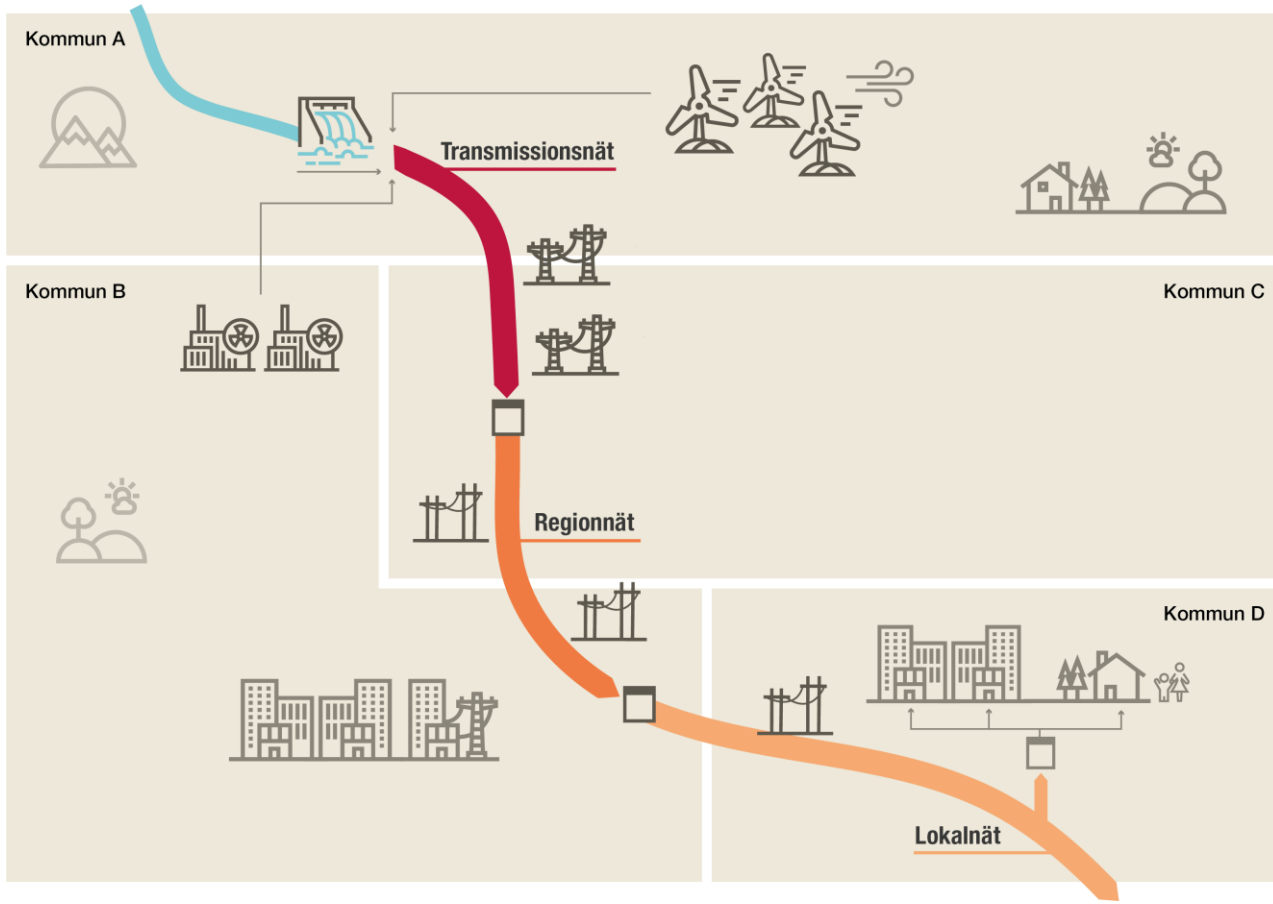

Energimyndigheten

Behov från energiplan till riktlinjer i översiktsplan

Exempel:

- Mark- och vattenområden för energianläggningar.
- Utredningsområden för framtida elkoncessioner.
- Anvisningar och rekommendationer för fastighetsbildning i strategiska lägen.
- Anvisningar för samexisterande intresseområden (rekreation och friluftsliv - vindkraft)

Sammanfattning

Ha sikte på framtiden

Gör det till en kontinuerlig process

Omsätt energiplanering i **fysisk** planering

TRYGG
energiförsörjning

Energimyndigheten

energiplanering@energimyndigheten.se

Besök oss på
www.energimyndigheten.se

13:00-15:00 fredagen den 21 november 2025

Del 4.
Kommunal energiplanering i praktiken

13:05 **Energiplanering och varför kommunen ska arbeta med det**
Kristian Schoning, Energimyndigheten

13:30 **Energitillsyn – ett kraftfullt verktyg för energiomställningen**
Anna Torshög, Energikontor Syd

13:45 **Bensträckare**

13:55 **Vägledning för kommunal energiplanering**
Anders Schweitz, Energimyndigheten

14:15 **Reflexion i smågrupper**

14:30 **Återsamling**

14:35 **Vägledning för miljöbedömning av energiplaner**
Malin Karlsson, Energimyndigheten

14:50 **Avslutande reflexioner**

Region Halland

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

ENERGIKONTOR SYD

Energitillsyn

Ett kraftfullt verktyg för omställningen

Anna Torshög

Nationell samordnare, Energikontor Syd

Kursansvarig miljöskydd och metodik, energitillsyn, Lunds universitet

Kan energitillsyn vara en del av kommunens energiplanering?

JA!

ENERGI → KLIMAT

BEHÖVER INTE KUNNA!
OK
WIBOLINE
LINOLJEFÄRG
Ekolin
linoljefärg
ALCRO
Balsam-
terpentin
5 liter
ÄKTA TRÄTJÄRA
Falu Rödfärg
Röd

manometr wysokiego ciśnienia
manometr niskiego ciśnienia

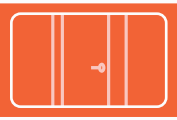

ENERGIKONTOR SYD

Miljöbalkens top 10 för energihushållning

BEHÖVER KUNNA!

1. Miljöbalkens **portalparagraf** 1 kap §1 p1 säger bland annat att **människors hälsa och miljön ska skyddas** mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan. I punkt 5 nämns att återanvändning och återvinning liksom annan **hushållning med material, råvaror och energi** främjas så att ett kretslopp uppnås.

2. Enligt 2 kap. 5 § miljöbalken ska en verksamhet bland annat **hushålla med energin** och i **första hand använda förnyelsebara energikällor**.

3. Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken ska en verksamhetsutövare vidta åtgärder eller begränsningar i sin verksamhet för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller andra olägenheter för miljö eller hälsa uppstår, samt använda sig av **bästa möjliga teknik**.

4. Enligt 2 kap. 1 § miljöbalken ska en verksamhet **kunna visa** att de följer kraven enligt miljöbalken.

5. Enligt 2 kap. 2 § miljöbalken ska en verksamhet skaffa sig den **information och kunskap som behövs** för att minska risken för skada eller andra olägenheter för människor och miljö.

6. Enligt 26 kap. 21 § miljöbalken får miljönämnden förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i miljöbalken eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till nämnden lämna de **uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen**.

7. Enligt 26 kap. 19 § miljöbalken ska en **verksamhetsutövare fortlöpande planera och kontrollera verksamheten** för att motverka eller förebygga olägenhet för människors hälsa eller påverkan på miljön. Den som bedriver sådan verksamhet ska genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens påverkan på miljön.

8. Enligt 26 kap. 22 § miljöbalken är den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön **skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.**

9. Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får miljönämnden meddela de **förelägganden och förbud** som behövs i ett enskilt fall för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas.

10. Förordning (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll (1998:901) säger bland annat att verksamhetsutövaren ska **känna till sin påverkan** på miljön och människors hälsa samt planera och kontrollera verksamheten för **att identifiera, förebygga och åtgärda** eventuella problem.

Anna Torshög, Energikontor Syd, 2024

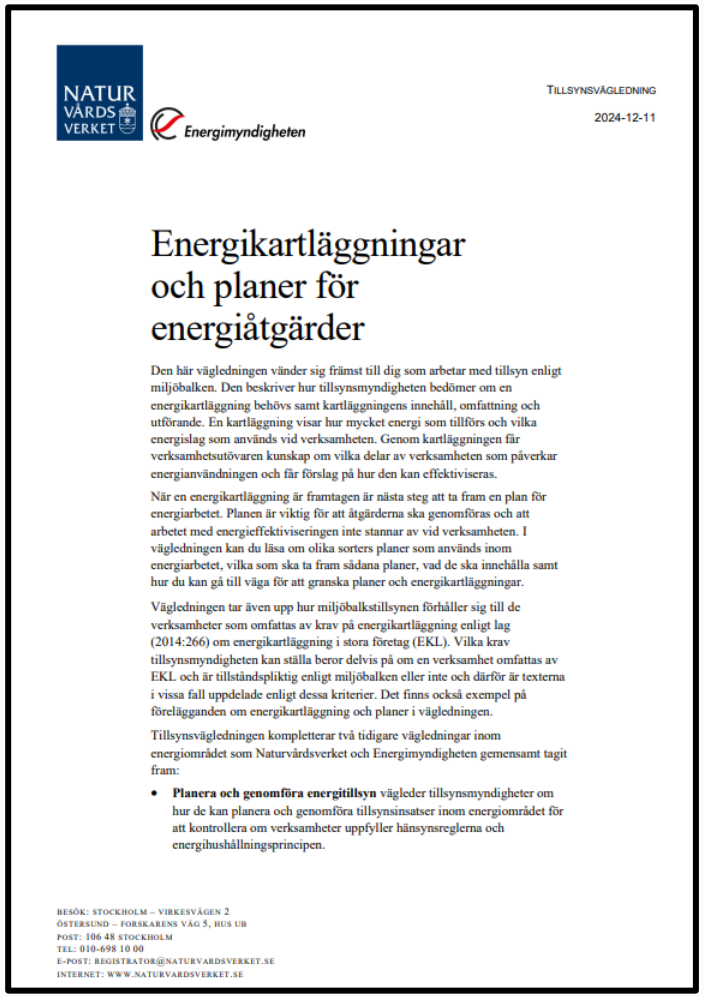

BEHÖVER KUNNA
ENERGI!

ENERGIKONTOR SYD

En bra start!

- Starta upp och förankra
- Välj form (projekt eller process)
- Mål
- Objekt
- Energi- och klimatrådgivare
- Roller

NATURVÅRDSVERKET

Energimyndigheten

TILLSYNSVÄGLEDNING

2024-12-11

Energikartläggningar och planer för energiåtgärder

Den här vägledningen vänder sig främst till dig som arbetar med tillsyn enligt miljöbalken. Den beskriver hur tillsynsmyndigheten bedömer om en energikartläggning behövs samt kartläggningens innehåll, omfattning och utförande. En kartläggning visar hur mycket energi som tillförs och vilka energislag som används vid verksamheten. Genom kartläggningen får verksamhetsutövaren kunskap om vilka delar av verksamheten som påverkar energianvändningen och får förslag på hur den kan effektiviseras.

När en energikartläggning är framtagen är nästa steg att ta fram en plan för energiarbetet. Planen är viktig för att åtgärderna ska genomföras och att arbetet med energieffektiviseringen inte stannar av vid verksamheten. I vägledningen kan du läsa om olika sorters planer som används inom energiarbetet, vilka som ska ta fram sådana planer, vad de ska innehålla samt hur du kan gå till väga för att granska planer och energikartläggningar.

Vägledningen tar även upp hur miljöbalkstillsynen förhåller sig till de verksamheter som omfattas av krav på energikartläggning enligt lag (2014:266) om energikartläggning i stora företag (EKL). Vilka krav tillsynsmyndigheten kan ställa beror delvis på om en verksamhet omfattas av EKL och är tillståndspliktig enligt miljöbalken eller inte och därför är texterna i vissa fall uppdelade enligt dessa kriterier. Det finns också exempel på förelägganden om energikartläggning och planer i vägledningen.

Tillsynsvägledningen kompletterar två tidigare vägledningar inom energiområdet som Naturvårdsverket och Energimyndigheten gemensamt tagit fram:

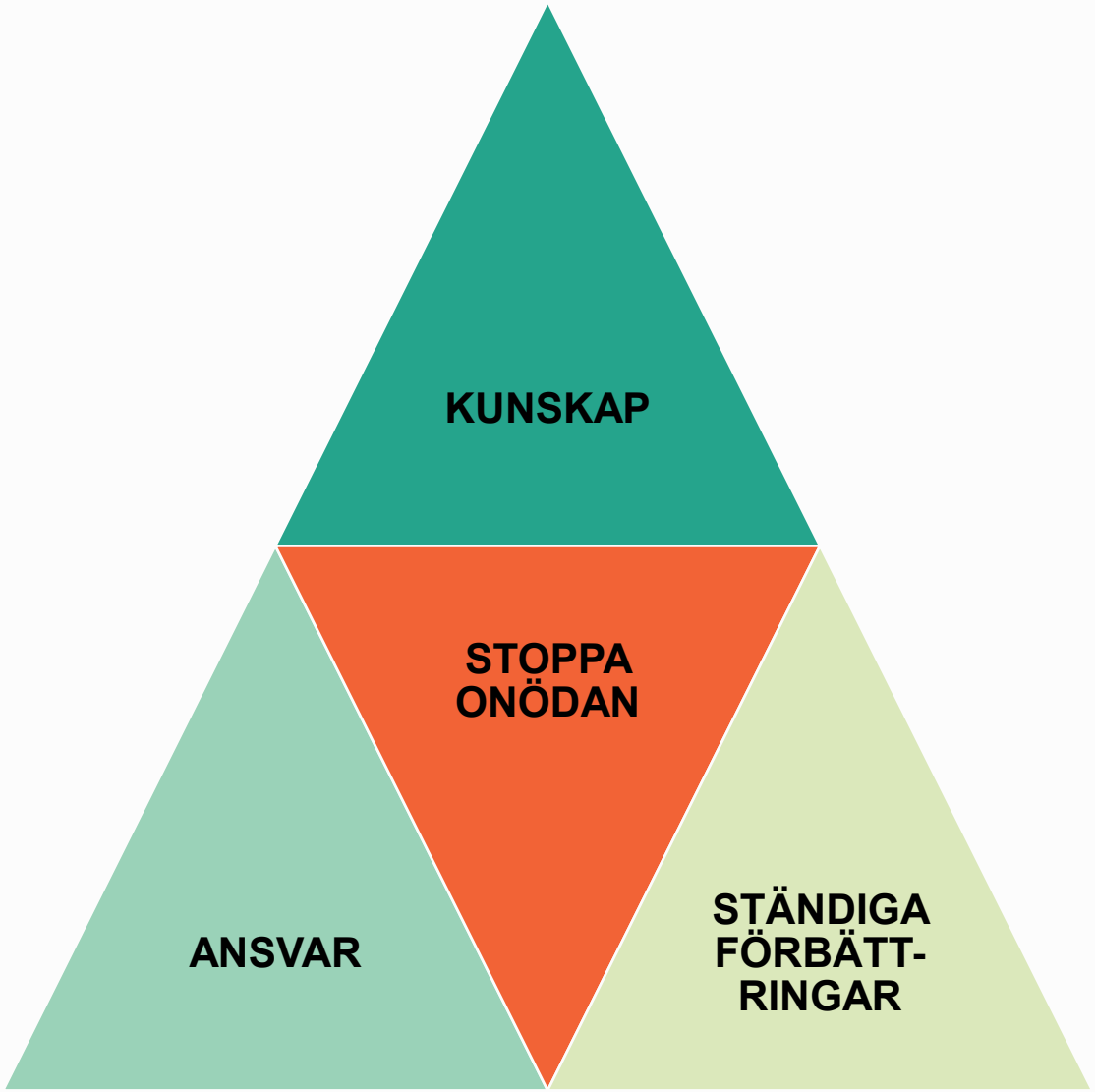
- **Planera och genomföra energitillsyn** vägleder tillsynsmyndigheter om hur de kan planera och genomföra tillsynsinsatser inom energiområdet för att kontrollera om verksamheter uppfyller hänsynsreglerna och energihushållningsprincipen.

BESÖK: STOCKHOLM – VIRKESVÄGEN 2
ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB
POST: 106 48 STOCKHOLM
TEL: 010-698 10 00
E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE
INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

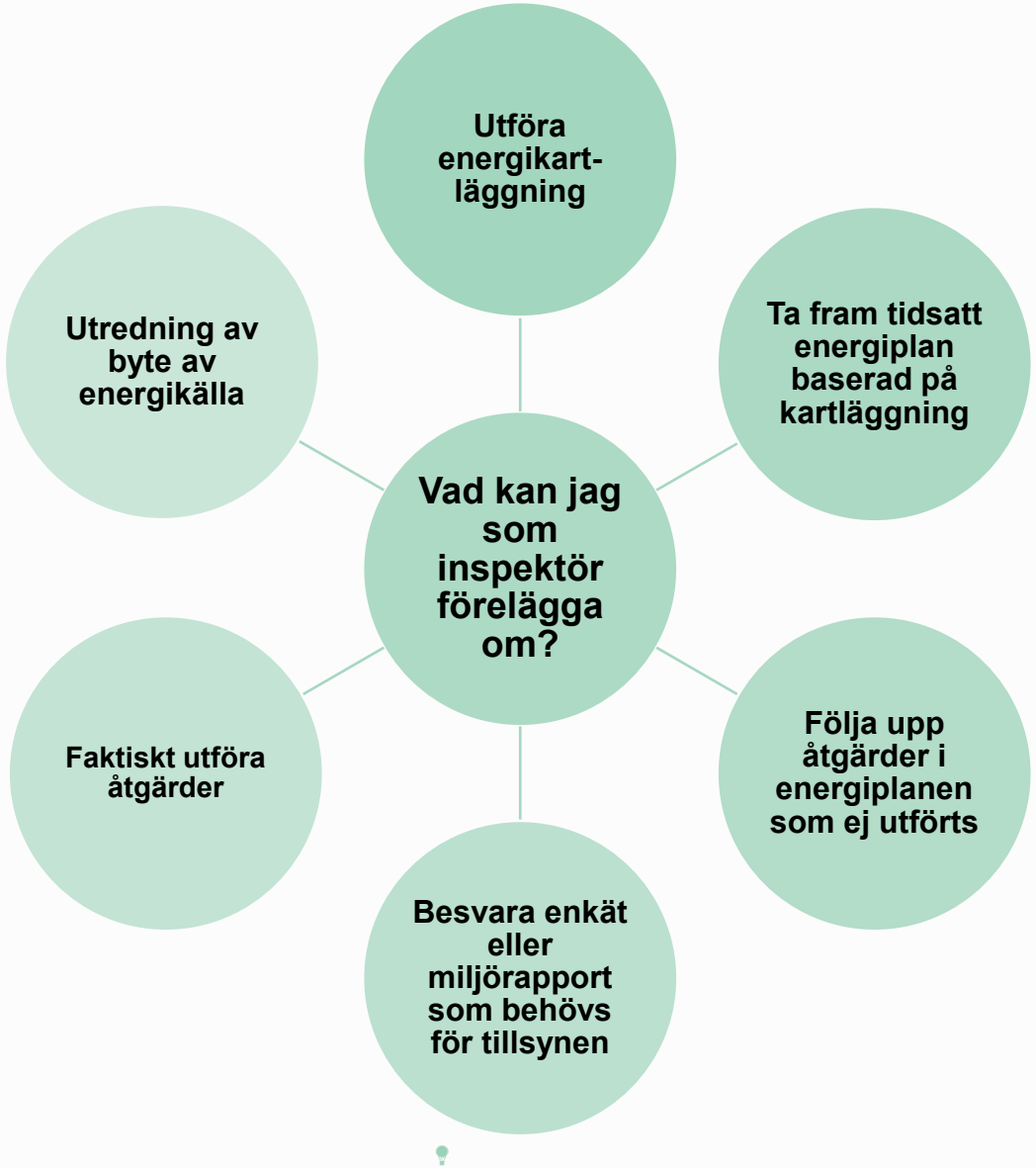
Ny!

- När behövs energikartläggning
- Innehåll och utformning
- Plan för energiplan

ENERGIKONTOR SYD

ENERGIKONTOR SYD

ENERGIKONTOR SYD

Energitillsyn

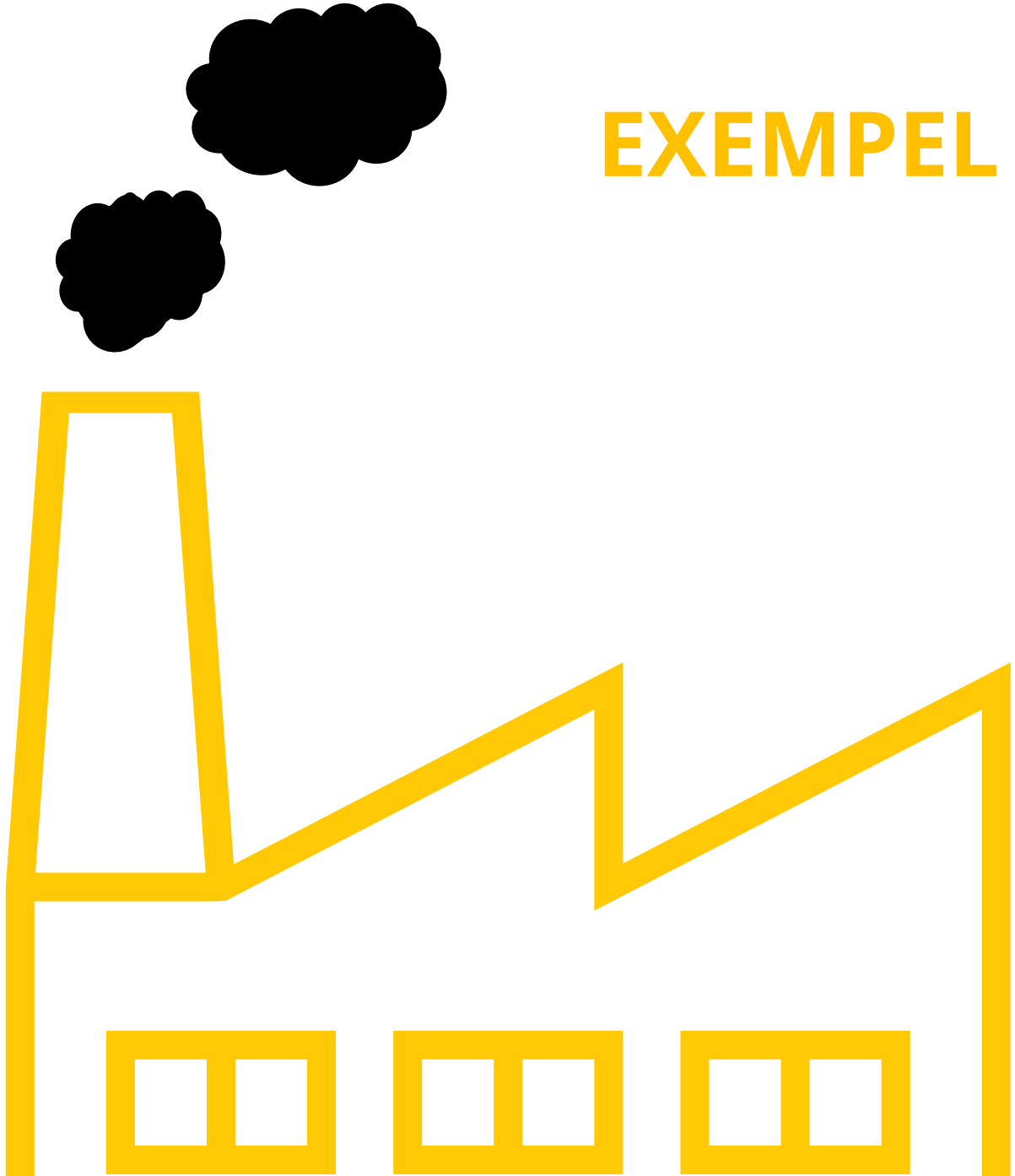
För yrkesverksamma inspektörer

HT25 - pågår

VT26 – start 23 mars

Energitillsyn VT26

EXEMPEL

- Typiskt företag, 300 MWh/år
- Energieffektiviseringspotential 30 %
- Energieffektiviseringspotential < 2 år 20 %
- 20 % av 300 MWh = 60 MWh
- Per företag
- Per år
- I all framtid!

- Hur många företag hinner du på ett år?
- 20 st = 1200 MWh (= värma 80 villor med lvp)
- Hur många år ska du arbeta?
- 10 år = 12 000 MWh =12 GWh!

- Ringar på vattnet – solceller, laddfordon, energieff
- Utbyte av fossil energi (transporter) = storslam!

Tack för mig!

anna.torshog@energikontorsyd.se

anna.torshog@cec.lu.se

13:00-15:00 fredagen den 21 november 2025

Del 4.
Kommunal energiplanering i praktiken

13:05 **Energiplanering och varför kommunen ska arbeta med det**
Kristian Schoning, Energimyndigheten

13:30 **Energitillsyn – ett kraftfullt verktyg för energiomställningen**
Anna Torshög, Energikontor Syd

13:45 **Bensträckare**

13:55 **Vägledning för kommunal energiplanering**
Anders Schweitz, Energimyndigheten

14:15 **Reflexion i smågrupper**

14:30 **Återsamling**

14:35 **Vägledning för miljöbedömning av energiplaner**
Malin Karlsson, Energimyndigheten

14:50 **Avslutande reflexioner**

Region Halland

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Vägledning för kommunal energiplanering

Utbildning i kommunal energiplanering, 21 november

Energimyndigheten

Energiplanering

Energiplanering är ett verktyg för kommunen att strategiskt påverka utvecklingen och vara med och leda utvecklingen inom energiomställningen

Sveriges energisystem – en översikt +
Framtidens energisystem +
Nuläget i energisystemet +
Styrmedel för elproduktion +
Elproduktion +
Samhällsbyggnad och energiplanering –
Vägledning för kommunal energiplanering –
Att energiplanera +
Att ta fram en energiplan +
Energisystemet +
Åtgärder och insatser +
Mål inom klimat, miljö och energi
Goda exempel och tips
Framtida elbehov i ditt län
Projekt inom energiplanering
Samverkan för hållbara städer och samhällen
Tillstånd och prövning +
Energigemenskaper för ett robust energisystem

Vägledning för kommunal energiplanering

Hur möter vi framtidens elbehov? Genom energiplanering kan vi stärka det lokala näringslivet, öka försörjningstryggheten och minska vår klimatpåverkan.

Det är många delar att tänka på när vi ska planera för ett samhälle med en förändrad energianvändning, främst i form av ett ökat elbehov. Vi behöver även ta hänsyn till att oförutsedda händelser snabbt kan ge stor påverkan på samhället och energisystemet.

Den här vägledningen är tänkt att vara ett stöd för dig som jobbar med samhällsplanering och energi- och klimatfrågor på kommunal nivå, och syftar till att stärka den lokala energiplaneringen. Varje kommun är unik och arbetet med energiplanering behöver alltid utgå från lokala förutsättningar och behov.

Använd vår mall för kommunal energiplan

Beräkna framtida efterfrågan på el i ditt län

Lyssna på vårt poddavsnitt om energiplanering

I det här avsnittet gästas podden av Michelle Tun von Gyllenpalm, energiexpert på Svenskt Näringsliv, Fredrik Svartengren, enhetschef på Energimyndigheten, och Magnus Fredricson, strateg för hållbar samhällsutveckling på Skaraborgs kommunalförbund.

Lyssna på Avsnitt 12: Så kan energiplanering stärka Sveriges konkurrenskraft

Att energiplanera

Energiplanering är avgörande för omställningen till ett hållbart energisystem. Så jobbar ni med lokal energiplanering i en tid av förändring.

Gör en energiplan

Hur tar man fram en energiplan? Ta del av tips på arbetssätt, organisation och vad som behöver finnas med i kommunens energiplan.

Energisystemet

Lär dig om olika delar av energisystemet och hur din kommun kan arbeta med planering för att bidra till energiomställningen.

Tips på åtgärder

Det är viktigt att energiplanen har en tydlig handlingsplan med åtgärder. Vi har tagit fram en lista med tips på konkreta åtgärder.

Mål inom klimat, miljö och energi

Kommunens energiplanering och målsättningar behöver förhålla sig till globala, nationella och regionala mål inom klimat, miljö och energi

Goda exempel och tips

Hur gör andra? Vi har samlat inspirerande exempel från andra kommuner och aktörer. Här finns även tips på länkar till mer information

Energimyndigheten

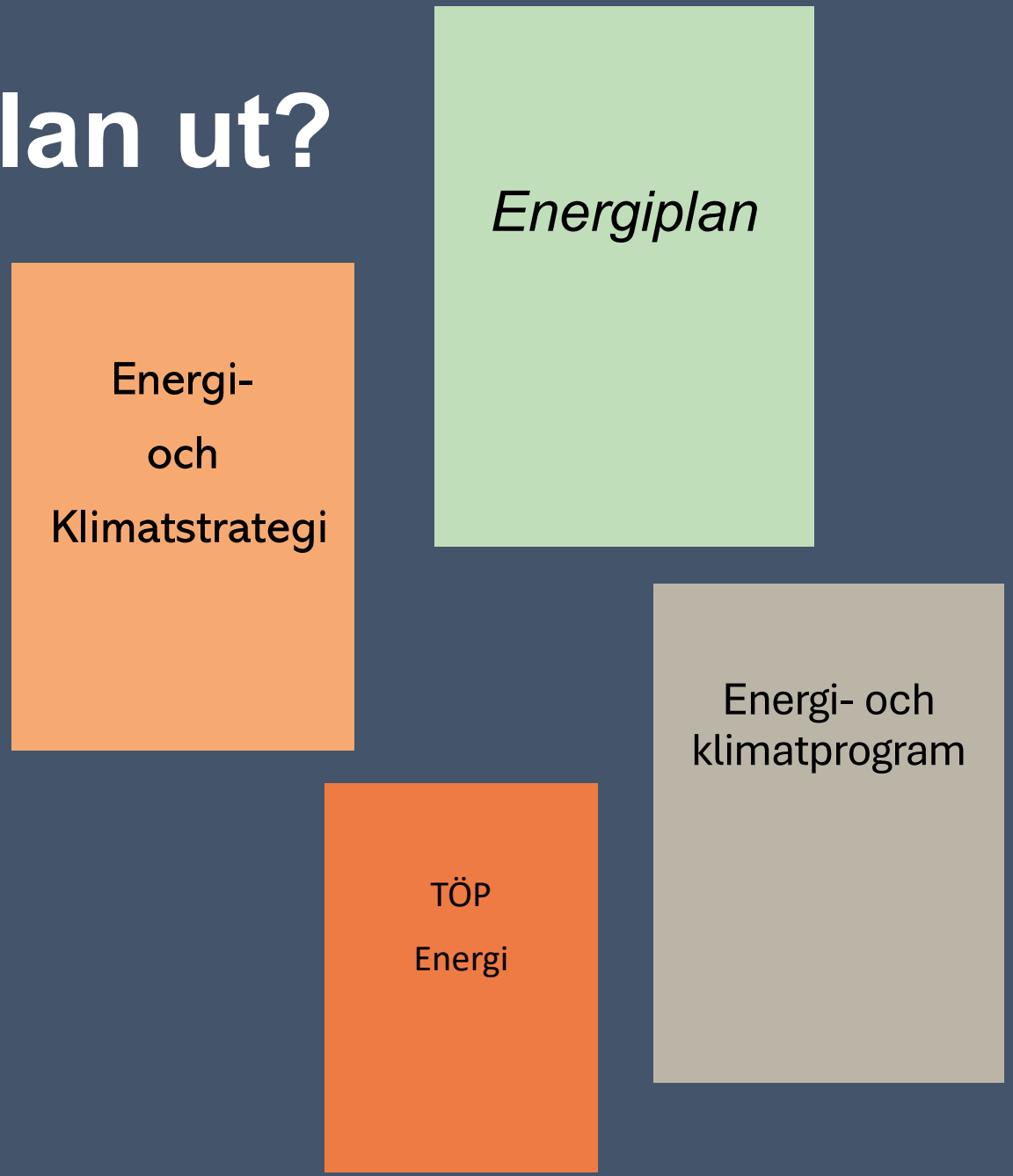
Vägen till en energiplan

Uppdraget – förankrat i kommunens utvecklingsvägar samt i mål och visioner relevanta för energiområdet

Hur ser en energiplan ut?

- Bidra till att genomföra energiomställningen – konkreta åtgärder, handlingsplan
- Utgå ifrån lagen om kommunal energiplanering och mål för energi, klimat och miljö
- Fokus på energiförsörjning

Energimyndigheten

Säkra blandade kompetenser

Kompetenser inom:

- energistrategiskt arbete och energirådgivning
- samhällsplanering/planhandläggning
- miljö och klimat
- miljötillsyn
- näringslivsutveckling
- trafikfrågor och hållbart resande
- totalförsvar
- beteendeförändringar
- kommunikation
- teknisk infrastruktur

Uppföljning

- Bestäm tidigt i processen hur mål och åtgärder i energiplanen ska följas upp
- Tydliggör vilka som är ansvariga för uppföljning av hela eller delar av energiplanen
- Uppföljning bör göras årligen och redovisas i miljöbokslut eller årsredovisning

Nuläge

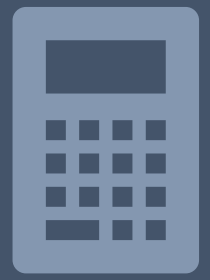
Att beskriva, tolka och förstå. Grundläggande frågor:

- Var kommer energin ifrån som används i kommunen?
- Hur distribueras energin och hur når den användarna?
- Hur används energin och av vilka?

Andra relevanta parametrar:

- Lokalnätens abonnerade effekt och effektprofiler
- Generell utveckling i samhället, till exempel vad gäller befolkningsantal, nya bostadsområden, andel elektrifierade fordon
- Industrins utveckling, nya etableringar, omställning och expansion

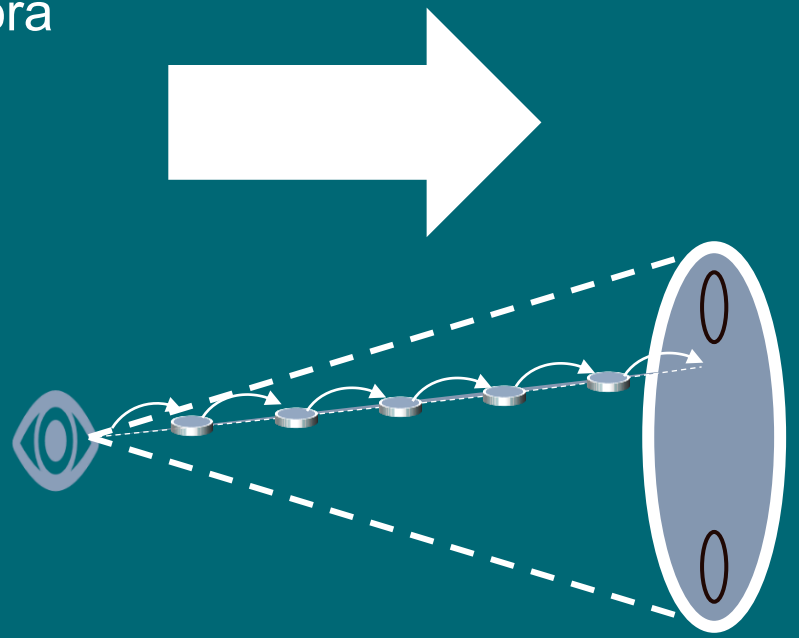
Framtid

Beskriv, tolka och förstå framtiden

- Utvecklingsvägar för kommunen - regionen
- Hot och risker
- Konsekvenser av att inte göra åtgärder

Relatera framtiden till nuläget

- Behov
- Möjligheter
- Förflyttningar

Energimyndigheten

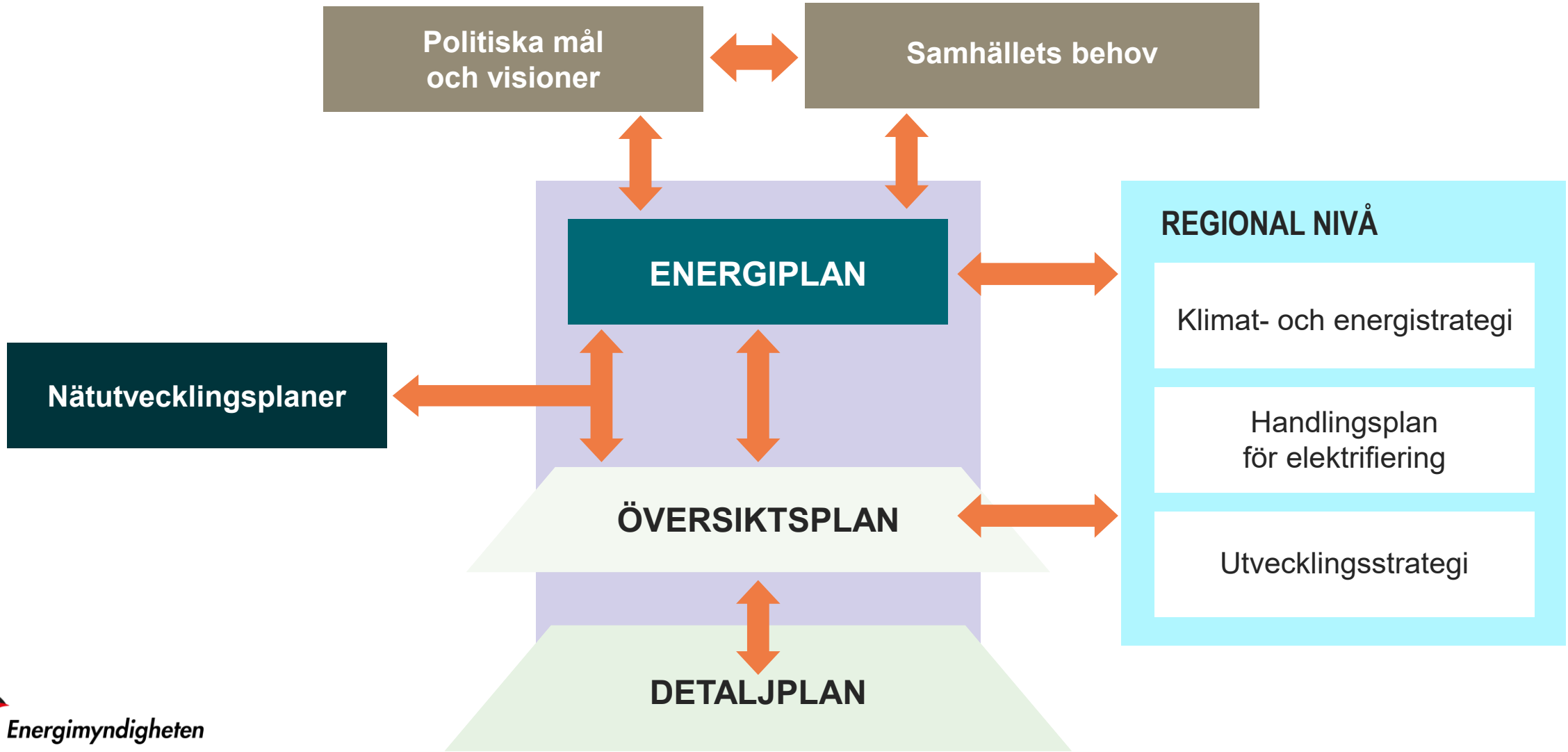
Koppling mellan energi-planering och fysisk planering

Behoven av ny elinfrastruktur innebär att mark- och vattenområden tas i anspråk. Dessa behov behöver synliggöras.

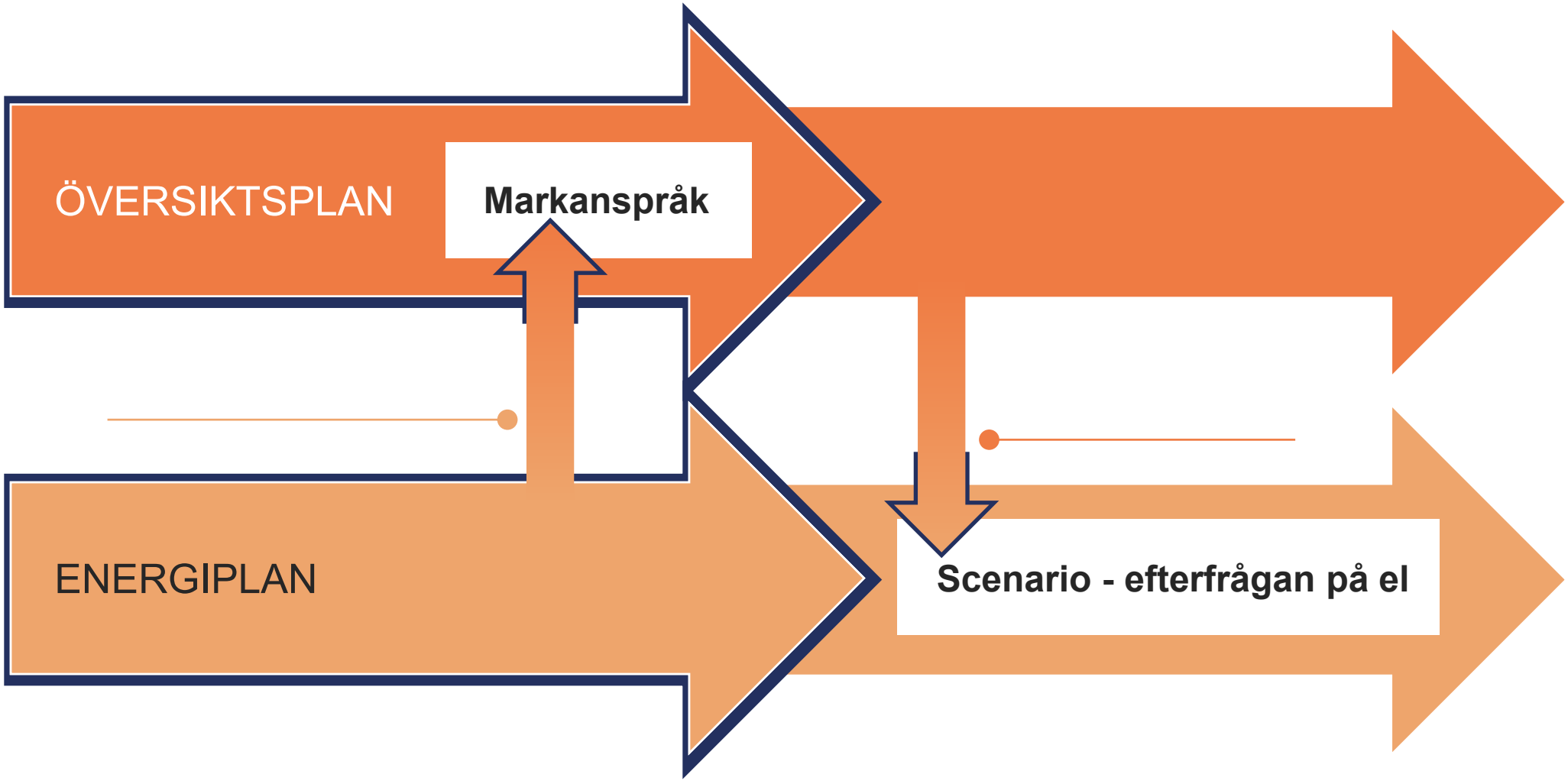
Energimyndigheten

Energiplaneringens sammanhang

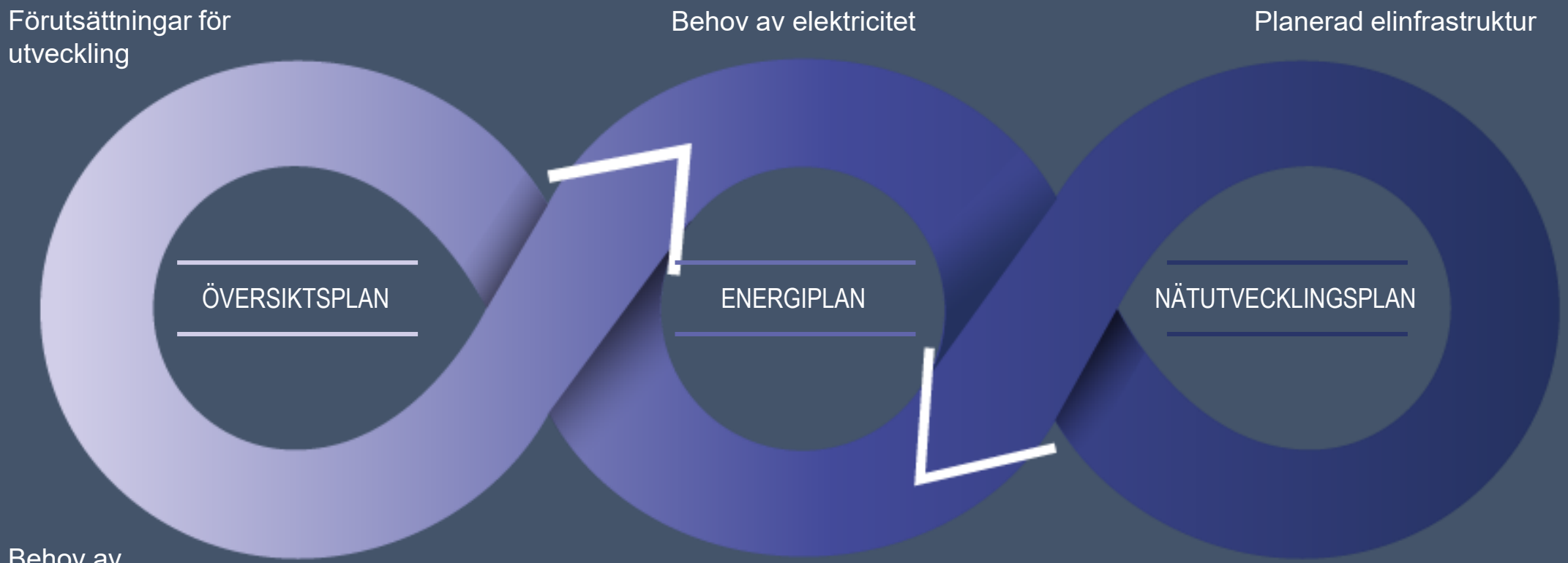
Energimyndigheten

Exempel på samspel

Energimyndigheten

Växelverkan

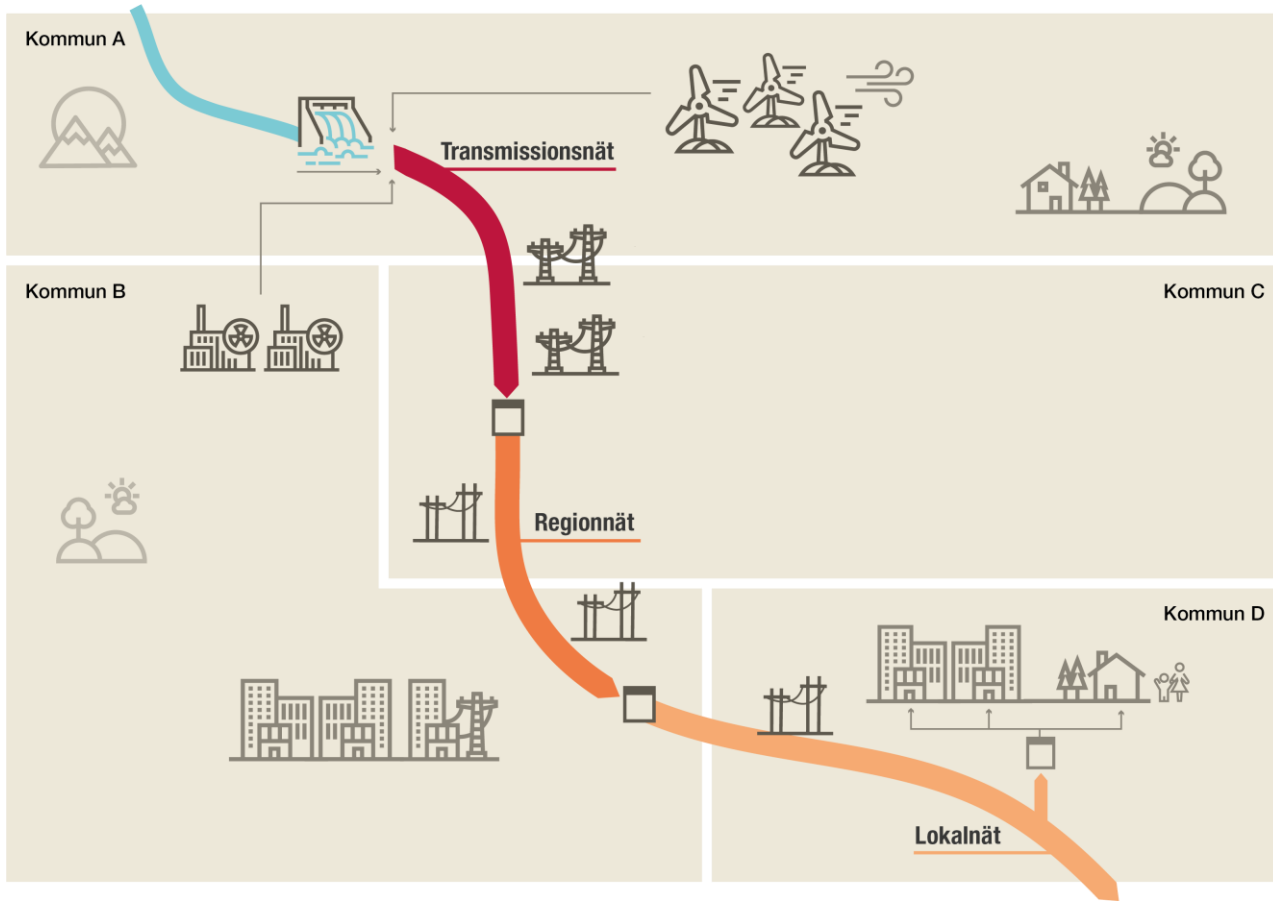

Energimyndigheten

Behov från energiplan till riktlinjer i översiktsplan

Exempel:

- Mark- och vattenområden för energianläggningar.
- Utredningsområden för framtida elkoncessioner.
- Anvisningar och rekommendationer för fastighetsbildning i strategiska lägen.
- Anvisningar för samexisterande intresseområden (rekreation och friluftsliv - vindkraft)

Sammanfattning

Ha sikte på framtiden

Gör det till en kontinuerlig process

Omsätt energiplanering i **fysisk** planering

TRYGG
energiförsörjning

Energimyndigheten

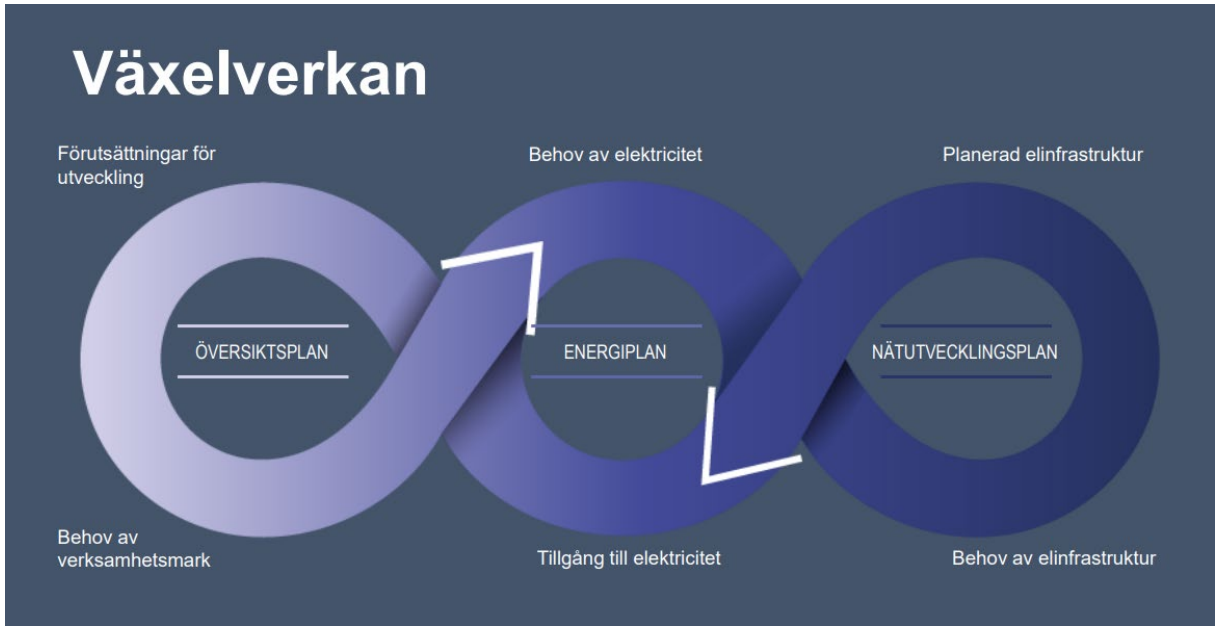

energiplanering@energimyndigheten.se

Besök oss på
www.energimyndigheten.se

Reflexion i smågrupper

- Hur ser samverkan mellan fysisk planering, energiplanering, beredskap och näringslivsutveckling ut i din kommun?
- Finns det något forum där dessa kompetenserna möts?

Vi ses igen kl. 14.30

Du kan behöva logga in från mötesinbjudan igen för att komma tillbaka till mötet.
(sen blir det kort paus)

Region Halland

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

13:00-15:00 fredagen den 21 november 2025

Del 4.
Kommunal energiplanering i praktiken

13:05 **Energiplanering och varför kommunen ska arbeta med det**
Kristian Schoning, Energimyndigheten

13:30 **Energitillsyn – ett kraftfullt verktyg för energiomställningen**
Anna Torshög, Energikontor Syd

13:45 **Bensträckare**

13:55 **Vägledning för kommunal energiplanering**
Anders Schweitz, Energimyndigheten

14:15 **Reflexion i smågrupper**

14:30 **Återsamling**

14:35 **Vägledning för miljöbedömning av energiplaner**
Malin Karlsson, Energimyndigheten

14:50 **Avslutande reflexioner**

Region Halland

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Energimyndigheten

Strategisk miljöbedömning av energiplaner

Varför strategisk miljöbedömning?

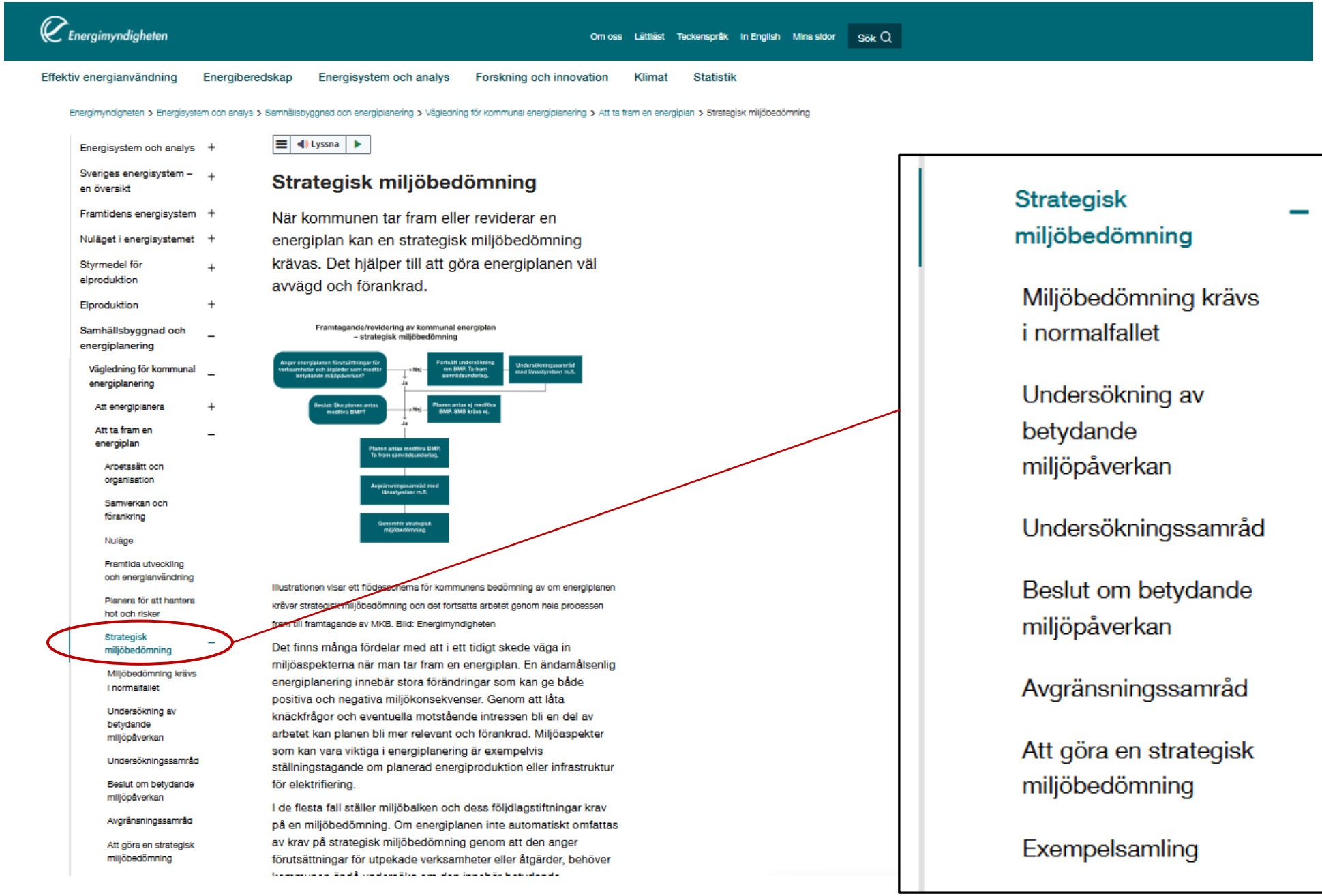
- Planen blir mer relevant och förankrad
- Belysa utvecklingsvägar och alternativ för att nå uppsatta mål
- Knäckfrågor identifieras tidigt
- Uppfylla lagkrav

Energimyndigheten

- *Främja hållbar utveckling*
- *Identifiera målkonflikter och motstående intressen*
- *Beskriv och jämför alternativa genomföranden*
- *Öka energiplanens relevans och förankring*

Strategisk miljöbedömning

Miljöbedömning krävs i normalfallet

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Undersökningssamråd

Beslut om betydande miljöpåverkan

Avgränsningssamråd

Att göra en strategisk miljöbedömning

Exempelsamling

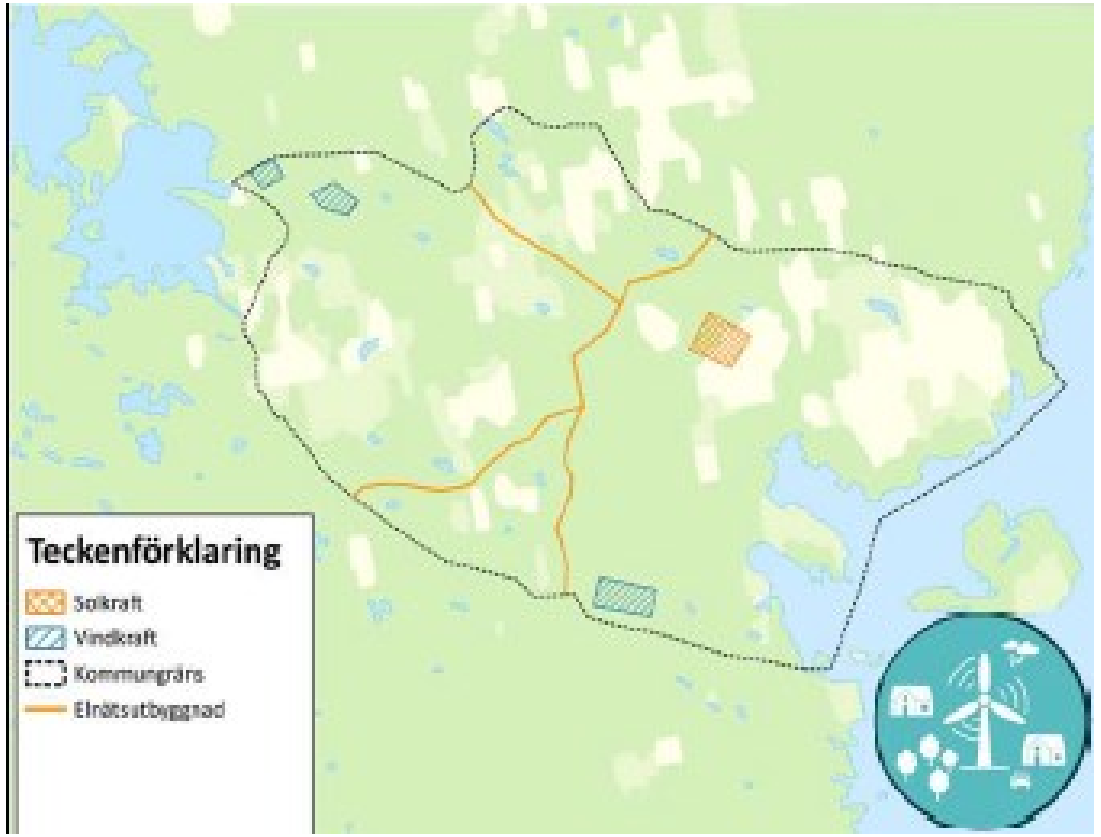
Samråd - alltid en del av processen

Samråd	Syfte	Undantag
Undersökning	Ge underlag till beslut om BMP	Beslut om BMP kan fattas utan undersökning
Avgränsning	Ge miljöbedömningen rätt omfattning och inriktning	Beslut efter undersökning blir att BMP ej kan antas

- Samråd med länsstyrelsen och andra berörda aktörer, t.ex. angränsande kommuner
- Skriftligt samrådsunderlag
- Kan genomföras skriftligt och/eller muntligt
- Samrådet är ett arbetsverktyg

Miljöbedömning i praktiken

- Prioritera och avgränsa
- Beskriv troliga aktiviteter utifrån *vad* och *var*
- Utnyttja den fysiska planeringen
- Jämför olika alternativ
- Använd ett iterativt arbetssätt
- Beakta kumulativa effekter

Framgångsfaktorer för miljöbedömning

Samarbete

- Genomför energiplanering och miljöbedömning parallellt
- Samverka med andra kompetenser inom kommunen
- Beakta synpunkter från samrådet

Koppling till översiktsplan och annan fysisk planering

- Använd relevant information om lokaliseringar, markanvändning och möjliga vägval
- Identifiera målkonflikter i landskapet och om fysiska resurser
- Peka ut frågor som ska hanteras i andra processer och planer, exempelvis i den fysiska planeringen
- Underlättar framtida åtgärder och tillståndsprocesser

Läs mer på webben!

- Iterativt arbetssätt – börja enkelt och bygg på allteftersom kunskap växer fram
- Verktyg – åtgärder och miljöaspekter kan ordnas i tabeller och ge en överskådlig analys
- Frågor som hjälper att avgränsa – stöd för att välja fokus
- Mål och uppföljning – en energiplan med mätbara mål som styr miljöbedömningen och framtida beslut
- Kumulativa effekter – ett angreppssätt för att se den samlade påverkan i kommunen

Åtgärd / verksamhet	Friluftsliv	Landskaps-bild	Jaktbart vilt	Motivering
Existerande vindkraft och elnät	(–)	(–)	(–)	Tidigare etableringar har väckt opinion; påverkan på friluftsliv och landskapsbild samt störning av vilt.
Ny vindkraft – undvik Smikeboleden	(+)	(-)	(-)	Hänsyn till vandringsled. Viss kvarstående påverkan på vyer och eventuella störningar från buller.
Elnätsutbyggnad (kommande)	(–)	(–)	(–)	Barriäreffekt och fragmentering av habitat kan påverka vilt och friluftsliv negativt.
Dialog med grannkommuner om friluftsvärden	(+)	(+)	(+)	Främjar samordning och hänsyn över gränser – gynnar både rekreation och viltmiljö.
Solcellsparker (kommande)	(–)	(–)	(0)	Kan uppta tidigare tillgängliga ytor (t.ex. åkermark); påverkar öppna landskap. Liten påverkan på vilt om inhägnad.
Existerande och nya skogsbilvägar	(–)	(–)	(–)	Fragmenterar livsmiljöer, kan störa jakt, ökar tillgänglighet och buller. Även ökad störning i stilla områden.

Energimyndigheten

Besök oss på
www.energimyndigheten.se

Avslutande reflexioner

Kontakta oss gärna:

pernilla.widstam@regionhalland.se

karin.g.larsson@lansstyrelsen.se